

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son günlerde İzmir, Hatay ve Muğla başta olmak üzere birçok ilimizde peş peşe yaşanan orman yangınları, Türkiye'nin orman sahası, ekolojik dengesi ve kırsal yaşam alanları açısından telafisi zor kayıplara yol açmıştır. Yangınların sıklığı, yayılma hızı ve müdahale kapasitesinin sınırlılığı, mevcut önleme ve müdahale mekanizmalarının bütüncül olarak gözden geçirilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Orman yangınları yalnızca çevresel bir tehdit değil; tarım, hayvancılık ve turizm başta olmak üzere ülke ekonomisi ve halk sağlığı üzerinde derin etkiler yaratan çok boyutlu bir kriz alanıdır.

Orman yangınlarının yalnızca söndürülmesi değil, aynı zamanda önlenmesi ve etkilerinin azaltılması da afet yönetimi anlayışının bir gereğidir. Bu doğrultuda; afetle mücadelede görevli kurumlar arasındaki eşgüdüm mekanizmalarının işlerliği, müdahale kapasitesinin teknolojik ve kurumsal altyapısı, karar alma süreçlerinin şeffaflığı ve yangın sonrası rehabilitasyon süreçlerinin bilimsel temele dayalı olarak planlanması gerekmektedir. Kamu kaynaklarının etkin kullanımı, kurumsal rollerin netleştirilmesi ve uzun vadeli stratejik bir afet yönetim politikasının oluşturulması, ülkemizin doğal varlıklarının korunması açısından yaşamsal önemdedir.

Bu bağlamda, yangınların çıkış nedenlerinin, yayılma dinamiklerinin, müdahale süreçlerindeki yapısal eksikliklerin, sorumlu kamu kurumlarının koordinasyon kapasitesinin, erken uyarı ve önleme mekanizmalarının etkinliğinin, kamu kaynaklarının kullanımı ve kurumsal yetki alanlarının netliği çerçevesinde Meclis denetimi altında kapsamlı bir şekilde araştırılması elzem hale gelmiştir.

Aşağıda gerekçesiyle sunulan bu Meclis araştırma önergesinin, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca gündeme alınarak, Türkiye'nin doğal mirasını korumaya yönelik etkin, bilimsel temelli ve sürdürülebilir bir yangınla mücadele politikasının geliştirilmesine katkı sağlayacak şekilde araştırılmasını arz ve teklif ederiz.

Süreyya Öneş Derici
Muğla Milletvekili

GEREKÇE

İklim krizinin etkilerinin giderek derinleştiği, yaz aylarının kuraklık ve aşırı sıcaklıklarla şekillendiği bir dönemde, Türkiye'nin orman ekosistemleri ciddi bir tehdit altındadır. 2024 yazından itibaren artan orman yangınları, yalnızca doğal felaketler değil, aynı zamanda kurumsal yetersizliklerin, plansız kentleşmenin, kaynak tahsisindeki dengesizliklerin ve veri temelli olmayan müdahale reflekslerinin de açık bir göstergesidir.

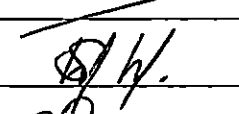
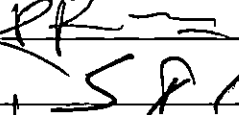
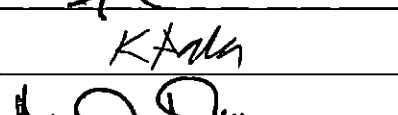
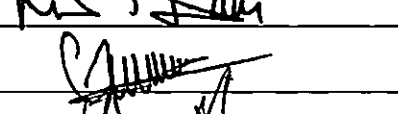
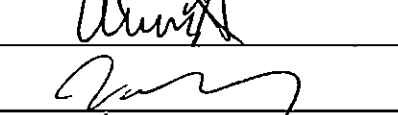
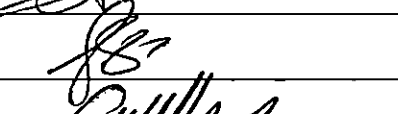
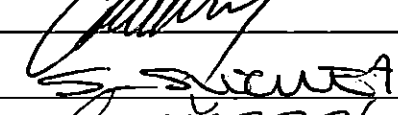
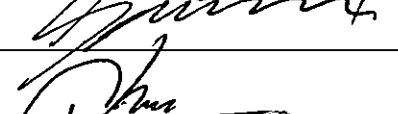
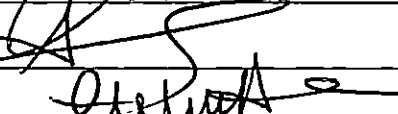
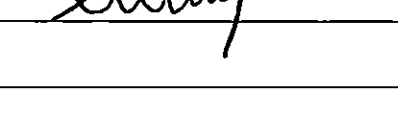
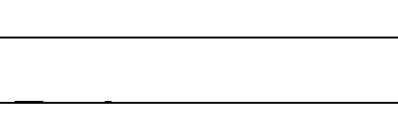
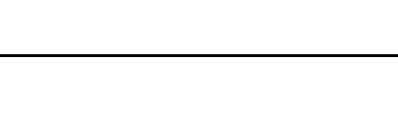
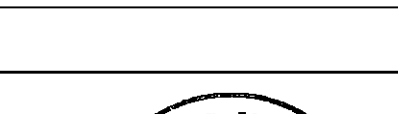
İzmir'in Menderes ve Seferihisar ilçelerinde başlayan, Hatay Antakya'da rüzgarla birlikte hızla yayılan ve Muğla'nın Bodrum ilçesinde aniden alevlenen yangınlar; hava araçlarının zamanında yönlendirilmemesi, orman içi yolların erişime kapalı oluşu, müdahale ekipmanlarının yeterince hazır olmaması ve sorumlu kurumlar arasında etkili bir eşgüdüm sağlanamaması gibi nedenlerle büyük zararlara yol açmıştır. Oysa yangın riski artık öngörülemez bir doğa olayı değil; bilimsel olarak izlenebilir, öngörülebilir ve yönetilebilir bir durumdur.

Bu noktada yangınların çıkış nedenlerinden bölgesel risk haritalarının eksikliğine; erken uyarı sistemlerinin yetersizliğinden müdahale araçlarının temin sürecine; kamu kurumları arası koordinasyondaki kopukluklardan, yangın sonrası rehabilitasyon sürecindeki dağınıklığa kadar birçok yapısal problem çözüm beklemektedir. Ayrıca orman köylülerinin bilgi, deneyim ve gözlemlerinden faydalanılmaması; yangın sonrası süreçlerde görev, yetki ve sorumlulukların net tanımlanmamış olması da bu felaketlerin boyutunu büyütmektedir.

Bu Meclis araştırması, yalnızca yaşanan felaketlerin bilançosunu çıkarmayı değil; aynı zamanda Türkiye'nin orman yangınlarıyla mücadelede neden aynı hataların tekrarlandığını, hangi kurumsal boşlukların felakete davetiye çıkardığını ve nasıl daha bütüncül, bilim temelli ve hesap verebilir bir afet yönetimi sisteminin kurulabileceğini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

176 Sayılı meclis Aras

Süral Uzunoglu	İstanbul Mu	
Mahmut Tuncel	Samsun Mu.	
A. Sibel Yankomoglu	İstanbul	
Burhanettin Bulut	Adana	
Seyit Tuncel	Diğ. Mu	
UZAS KARASU	Sivas Mu.	
FERİT ARPAÇI	Denizli Mu.	
Kayhan Pala	Bursa	
Nail CİLER	Kocaeli	
Gürhan ÖZCAN	Muğla	
Ömit Özbek	İzmir Mu	
Namık TAN	İstanbul Mr.	
Hikmet Talim Hacı	İsparta	
Hasan Öztürk	Bursa	
Gökçe GÖRGÜN	İzmir	
Cumhur Uzun	Muğla	
Sibel Sücümer	Tebriye	
Tahir ÖZCAN	DÜZCE	
Seyit TORUN	ORDU	
Ayhan BARUT	Adana	
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir	

